

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

(การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการ)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๐

วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐

อ.พ.๑๗/๒๕๖๐

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้น มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (เพิ่มมาตรา ๘/๑)

(๒) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นจากราชการตามมาตรา ๘/๑ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง (ก))

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการกำหนดให้มีให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการพ้นจากราชการไปใช้บังคับแก่ข้าราชการบางประเภทซึ่งรวมถึงข้าราชการตุลาการ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการไว้เป็นการทั่วไป สมควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์ทั่วไปโดยให้ข้าราชการตุลาการทุกตำแหน่งพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
มีเนื้อหารวมจำนวน ๖ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๘/๑)
๒. กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่งเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง (๓))
๓. กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ มิให้นำมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑* มาใช้บังคับแก่การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการอีกต่อไป (ร่างมาตรา ๕)

* พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙ บัญญัติว่า

“มาตรา ๙ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการตุลาการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปี ให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากราชการตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเอ็ดปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส
- (๒) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบสองปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส
- (๓) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบสามปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส
- (๔) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบสี่ปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส
- (๕) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส
- (๖) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบหกปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

บทวิเคราะห์ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ข้อดี

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เกี่ยวกับการพ้นจากราชการ ไม่นำมาใช้บังคับกับการพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการไว้เป็นการทั่วไป ดังนั้น การกำหนดหลักเกณฑ์ทั่วไปโดยให้ข้าราชการตุลาการทุกตำแหน่งพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ จึงทำให้เกิดความชัดเจนในเรื่องอายุของข้าราชการตุลาการที่จะต้องพ้นจากราชการ

(๗) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๘) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบแปดปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๙) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเก้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๑๐) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสที่มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติในกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับการพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการและข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการอัยการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ด้วยโดยอนุโลม”

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้น สารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มีนาคม ๒๕๖๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนันท ผาสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวสุธีรา จินายน	นิติกรชำนาญการ
นางสาวกรรณิกา พัศระ	วิทยากรชำนาญการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกาลุต์ น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวกาญจนา พาลติหลุด	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
นายพัลลภ วงค์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ณ ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญของ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

กับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๕

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ - ๑ -

- มองหลายมุม : อายุเกษียณผู้พิพากษา ๖๐ vs. ๖๕ vs. ๗๐ - ๕ -

- บทบาทของผู้พิพากษาอาวุโสตามรัฐธรรมนูญ - ๘ -

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) (๑)

: ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๓)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (๗)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (เพิ่มมาตรา ๘/๑)

(๒) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นจากราชการตาม มาตรา ๘/๑ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง (๓))

๑.๒ เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการกำหนดให้มีให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการพ้นจากราชการไปใช้บังคับแก่ข้าราชการบางประเภทซึ่งรวมถึงข้าราชการตุลาการ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการไว้เป็นการทั่วไป สมควรกำหนดให้มี

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

หลักเกณฑ์ทั่วไปโดยให้ข้าราชการตุลาการทุกตำแหน่งพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๘/๑)

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

“มาตรา ๘/๑ ข้าราชการตุลาการซึ่งมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์”

๖.๒ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่งเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง (๓))

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) พ้นจากราชการตามมาตรา ๘/๑”

๖.๓ กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ มิให้นำมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการอีกต่อไป (ร่างมาตรา ๕)

* พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘ บัญญัติว่า

“มาตรา ๘ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการตุลาการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปี ให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากราชการตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเอ็ดปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๒) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบสองปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๓) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบสามปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๔) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบสี่ปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๕) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๖) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบหกปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๗) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ให้พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

มาตรา ๕ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ มิให้นำมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติ
 บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากราชการของ
 ข้าราชการตุลาการอีกต่อไป

(๘) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ให้พ้นจากราชการ
 เมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบแปดปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรง
 ตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๙) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ให้พ้นจากราชการ
 เมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบหกสิบเก้าปีบริบูรณ์ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะไปดำรง
 ตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

(๑๐) ข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ให้พ้นจากราชการ
 เมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสที่มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอัน
 พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และ
 วิธีการที่บัญญัติในกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับการพ้นจากราชการของข้าราชการอัยการและ
 ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการ
 อัยการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ด้วยโดยอนุโลม”

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ กับ
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

<p>พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>เพื่อยกเลิกบทบัญญัติที่กำหนดให้ข้าราชการตุลาการทยอยพ้นจากตำแหน่งในระยะเวลาปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ เนื่องจากร่างมาตรา ๘/๑ ได้กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากราชการเมื่ออายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์</p>
<p>พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม</p>	<p>มาตรา ๕ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับมิให้นำมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการอีกต่อไป</p>	<p>มาตรา ๖ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ผู้รับสนองพระราโชองการ</p> <p>..... นายกรัฐมนตรี</p>

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

เรื่องเสร็จที่ ๑๘๓-๑๘๔/๒๕๖๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการ) และร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กำหนดให้ข้าราชการตุลาการไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๔๖๘๘๒ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เกี่ยวกับการพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการ) และร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เกี่ยวกับการกำหนดให้ข้าราชการตุลาการไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์) รวมสองฉบับ ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ทั้งสองฉบับ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานงบประมาณและสำนักงาน ก.พ.) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. มีหลักการเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังต่อไปนี้

๑.๑.๑ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙)

๑.๑.๒ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นจากราชการตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ (ก))

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีหลักการเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

๑.๒.๑ กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้พิพากษาอาวุโส (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ วรรคสอง)

๑.๒.๒ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปอาจขอไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสได้ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง)

๑.๒.๓ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในปีกประมาณใดพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่อสิ้นปีกประมาณนั้น และให้ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๖/๑)

๑.๒.๔ กำหนดห้ามมิให้ผู้พิพากษาอาวุโสดำรงตำแหน่งหรือทำการแทนในตำแหน่งที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชธรรมนุญศาลยุติธรรม (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)

๑.๒.๕ กำหนดห้ามมิให้ผู้พิพากษาอาวุโสมีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการบริหารศาลยุติธรรม และกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการคลัง กระทรวงยุติธรรม สำนักงาน ก.พ. สำนักงานประมาณและฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวทั้งสองฉบับโดยไม่มีข้อสังเกต

๓. สำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติหลักการแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้งสองฉบับเสร็จแล้วสรุปผลการพิจารณาได้ ดังนี้

๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

๓.๑.๑ ร่างมาตรา ๓ (เพิ่มมาตรา ๘/๑) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีกประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ได้กำหนดหลักการพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการตามร่างมาตรา ๙ เดิม เป็นร่างมาตรา ๘/๑ เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นเนื่องจากหลักการพ้นจากราชการเป็นหลักการสำคัญ ประกอบกับบทบัญญัติมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการนับเวลาราชการสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการตุลาการ ดังนั้น จึงเห็นควรนำหลักการดังกล่าวมากำหนดเป็นร่างมาตรา ๘/๑ ใหม่ต่างหาก

๓.๑.๒ ร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง (๓)) แก้ไขเพิ่มเติมเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการ แก้ไขการอ้างเลขมาตราในอนุมาตรา (๓) ของวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๒ กรณีการพ้นจากราชการตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่งเป็น “มาตรา ๘/๑” เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓ (เพิ่มมาตรา ๘/๑)

๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

๓.๒.๑ ร่างมาตรา ๓ เดิม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ วรรคสอง) อำนาจหน้าที่ของผู้พิพากษาอาวุโส ได้ตัดร่างมาตรานี้ออก เนื่องจากหลักการตามร่างฯ เป็นการแก้ไขถ้อยคำเล็กน้อย จึงไม่มีความจำเป็นต้องแก้ไข

๓.๒.๒ ร่างมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปอาจขอไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสได้ ได้ตัดหลักการที่กำหนดให้ข้าราชการตุลาการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่จะขอไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสต้องผ่านการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ออก และนำหลักการประเมินสมรรถภาพไปใช้กับข้าราชการตุลาการทุกตำแหน่งซึ่งจะมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙) เพื่อเป็นการประเมินสมรรถภาพข้าราชการตุลาการว่า มีความพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะพ้นจากราชการเมื่อมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

๓.๒.๓ ร่างมาตรา ๔ (เพิ่มมาตรา ๖/๑) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ และไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการ แก้ไขกรณีการพ้นจากราชการตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็น “มาตรา ๘/๑” เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมในร่างมาตรา ๓ (เพิ่มมาตรา ๘/๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๓.๒.๔ ร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙) กำหนดให้ ก.ต. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ ได้เพิ่มร่างมาตรานี้ใหม่ เพื่อกำหนดเรื่องการประเมินสมรรถภาพของข้าราชการตุลาการทุกตำแหน่งซึ่งจะมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ โดยกำหนดให้ ก.ต. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการ แล้วเสนอผลการประเมินให้ ก.ต. พิจารณาประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไป ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด

๓.๒.๕ ร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐) กำหนดห้ามผู้พิพากษาอาวุโสได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือทำการแทนในตำแหน่งตามบทบัญญัติในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ได้แก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม เช่น คำว่า “ทำการแทนตำแหน่ง” เป็น “ทำการแทนในตำแหน่ง”

๓.๒.๖ ร่างมาตรา ๗ เดิม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒) กำหนดห้ามผู้พิพากษาอาวุโสมีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการบริหารศาลยุติธรรม และกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม ได้ตัดร่างมาตรานี้ออก เนื่องจากผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติผู้พิพากษาอาวุโสไม่ได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการบริหารศาลยุติธรรม และกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม จึงไม่มีความจำเป็นต้องมีร่างมาตรานี้

๓.๒.๗ บทเฉพาะกาล

๑) ร่างมาตรา ๗ ได้กำหนดให้ยกเลิกมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อยกเลิกบทเฉพาะกาลกรณีให้ข้าราชการตุลาการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในระยะสิบปีแรกนับแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ทอยอยพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ และไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการ

๒) ร่างมาตรา ๙ เดิม กรณีข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ผู้พิพากษาอาวุโสพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่อมีอายุครบหกสิบสี่ปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๘ นั้น ได้ตัดร่างมาตรานี้ออก เนื่องจากปัจจุบันข้าราชการตุลาการซึ่งมีอายุในช่วงระยะเวลาดังกล่าวไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสแล้ว

๓) ร่างมาตรา ๑๐ เดิม การรองรับบทบัญญัติมาตรา ๖/๑ ไม่ให้กระทบถึงข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ นั้น เนื่องจากข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ไม่ได้รับผลกระทบจากการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖/๑ จึงไม่มีความจำเป็นต้องเขียนบทเฉพาะกาลรองรับกรณีดังกล่าว

๓.๒.๘ มาตรารักษาการ ได้กำหนดให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยเพิ่มเป็นร่างมาตรา ๘ เนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดหลักการตามร่างมาตรา ๗ ไว้

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้งสองฉบับ เป็นกฎหมายที่กำหนดให้ข้าราชการตุลาการดำรงตำแหน่งต่อไปจนอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ แล้วจึงให้ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสต่อไปจนกว่าจะพ้นจากราชการเมื่อมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ทำให้มีผู้พิพากษาอาวุโสที่มีประสบการณ์และมีความรู้ความสามารถในการพิจารณาพิพากษาคดี อันส่งผลทำให้ประชาชนได้รับการพิจารณาและพิพากษาคดีอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

มองหลายมุม : อายุเกษียณผู้พิพากษา ๖๐ vs. ๖๕ vs. ๗๐*

ประเด็นอีกเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับศาลยุติธรรมที่มีการเสนอให้มีการปรับปรุง คือ อายุเกษียณของผู้พิพากษาในศาลยุติธรรม ซึ่งตามกฎหมายที่กำหนดในปัจจุบันที่เป็นผลจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดให้เกษียณเมื่อมีอายุครบ ๗๐ ปี บริบูรณ์ การพิจารณาประเด็นปัญหานี้ก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ไม่ว่าจะกำหนดเป็นอายุเท่าใดก็แล้วแต่ คงต้องตอบคำถามที่สำคัญให้ได้ด้วยว่า การกำหนดไปในทางใดทางหนึ่งนั้นทำให้การอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชนดีขึ้นได้อย่างไร เพราะหากทำไปแล้วไม่ได้ทำให้การอำนวยความสะดวกยุติธรรมดีขึ้นก็คงจะไม่มีประโยชน์ที่จะต้องไปเสียเวลาปฏิรูป แต่ในขณะเดียวกัน หนทางที่หลายคนคิดว่าสามารถปรับปรุงได้ก็มีหลายทางเช่นกัน แต่ละหนทางก็ล้วนแต่มีข้อดีข้อเสียที่แตกต่างกัน และคงเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่เราน่าจะมา "มองหลายมุม" กันสักหน่อยเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบปัจจุบันที่ใช้อยู่นั้นได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า เป็นผลพวงของการ "ปฏิรูป" ครั้งที่แล้ว แต่ใช้ไปยังไม่ทันครบบทเฉพาะกาลเสียด้วยซ้ำ เราก็ต้องเริ่มมาคิดกันว่าสิ่งที่ปฏิรูปไปแล้วนั้นดีจริงหรือไม่ บทเรียนประการหนึ่งของคราวที่แล้ว คือ การขาดการศึกษาและใคร่ครวญผลดีผลเสียอย่างรอบคอบว่า เมื่อกำหนดไปในทางใดทางหนึ่งแล้วดีจริงหรือไม่ หรือแม้จะคิดว่าดี แต่ยังมีหนทางอื่นที่ดีกว่าอีกหรือไม่ การปฏิรูปคราวนี้ก็อาจให้ผลแบบเดียวกันหากเรายังคงเดินหน้าทำด้วยวิธีการแบบเดิมๆ ที่เกิดจากการ "ด่วนสรุป" โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการด่วนสรุปนั้นเป็นผลพวงมาจากความคิดของคนจำนวนไม่มากนัก และอาจคิดโดยมีผลประโยชน์ไม่ว่าส่วนตนหรือส่วนของหลายๆ คนเข้าไปมีอิทธิพล ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นก็อาจคล้ายกับคราวที่แล้วอีก กล่าวคือ พอใช้ไปแล้วพบว่ามีปัญหาบางอย่างเกิดขึ้น จนเกิดความคิดที่จะแก้ไขกันไปแบบไม่หยุดหย่อน กลายเป็นว่าเราใช้ "บ้านเมือง" เป็นห้องทดลองทางความคิด แต่ที่สำคัญโดยเฉพาะในการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม คือ ห้องทดลองนั้นมีชีวิต ร่างกาย เสรีภาพและทรัพย์สินของคุณความเป็นเดิมพัน ซึ่งไม่ควรจะเป็นแบบนั้น เพราะกระบวนการยุติธรรมเกิดขึ้นมาเพื่อปกป้องรักษาชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ และทรัพย์สินของประชาชนจากการกระทำอันไม่สมควร แต่หากความไม่สมควรนั้นเกิดจากระบบเกิดจากกฎหมาย หรือเกิดจากรัฐธรรมนูญเสียเองก็ไม่รู้จะไปจับมือใครดมได้ ปัจจุบันอายุเกษียณของผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมตามที่กำหนดในกฎหมายคือ เมื่อมีอายุครบ ๗๐ ปีบริบูรณ์ แต่ทุกวันนี้อยู่ระหว่างการใช้บทเฉพาะกาลที่ให้ทยอยเกษียณเพิ่มอายุไปทีละปี เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อระบบมากนัก จนกว่าจะมีผู้มียุติธรรมเกษียณที่ ๗๐ ปีบริบูรณ์ ตามบทเฉพาะกาลดังกล่าวจะมีผลสมบูรณ์

* สรวัด ลิมปรั้งษ์ , คอลัมน์ : มองหลายมุม หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ วันอาทิตย์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๘ , (ระบบออนไลน์)
แหล่งที่มา : <http://www.ryt9.com/s/tpd/2068133> , (สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๐).

ในปีงบประมาณ ๒๕๗๐ ในความเป็นจริงตอนนี้คือ ผู้ที่จะเกษียณอายุเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๘ คือผู้ที่จะมีอายุครบ ๖๔ ปีบริบูรณ์ในปีนั้น แล้วก็จะทยอยเกษียณปีเว้นปีไปเรื่อยๆ ความจริงที่ใช้คำว่า "เกษียณ" ในที่นี้อาจจะทำให้เข้าใจผิดได้เหมือนกัน เพียงแต่เป็นคำที่ใช้กันค่อนข้างกว้างขวาง ในความเป็นจริงคือ ผู้ที่บอกว่า "เกษียณ" ข้างต้นนั้นยังไม่ได้พ้นจากราชการไปเสียทีเดียว เป็นแต่เพียงต้องเปลี่ยนไปเป็น "ผู้พิพากษาอาวุโส" จนกว่าจะมีอายุครบ ๗๐ ปีบริบูรณ์ แต่เหตุที่เรียกว่าเป็นอายุเกษียณ เพราะว่าเมื่อใช้กฎหมายดังกล่าวไปจนครบบทเฉพาะกาลแล้วจะเป็นการเกษียณจริงๆ ที่เมื่อพ้นจากตำแหน่งปกติแล้วก็จะพ้นจากราชการไปด้วย โดยไม่ต้องไปเป็นผู้พิพากษาอาวุโสจนกว่าจะมีอายุครบ ๗๐ ปีอีก ทุกวันนี้จึงมีผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมอยู่สองส่วน ส่วนหนึ่งคือ ผู้พิพากษาที่การเลื่อนไหลของตำแหน่งจะเป็นไปตามปกตินับแต่เข้ารับราชการ อีกส่วนหนึ่งคือ ผู้พิพากษาอาวุโส ซึ่งนอกจากจะไปดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วยผลของการทยอยพ้นจากตำแหน่งตามบทเฉพาะกาลแล้ว ยังอาจขอไปเป็นผู้พิพากษาอาวุโสได้เมื่อมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ และได้รับราชการเป็นข้าราชการตุลาการมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี บริบูรณ์ การ "ปฏิรูป" ในเรื่องนี้ก็คงคล้ายกับหลายๆ เรื่องที่เราพูดถึงมาก่อนหน้านี้ว่า การที่เราจะเดินไปเส้นทางใดก็แล้วแต่ เราควรต้องย้อนกลับไปศึกษาเส้นทางที่เราเดินผ่านมาแล้ว อย่างน้อยที่สุดไม่ว่าเส้นทางนั้นจะดีหรือแย่เพียงใด เราก็ได้รู้ว่ามันดีหรือแย่อย่างไร ส่วนใดที่ดีเราจะได้นำมาใช้ประกอบในการปรับปรุง ส่วนใดที่แย่เราก็คงทิ้งไว้เป็นบทเรียนบทหนึ่งในอดีตที่เราไม่ควรหวนกลับไปเดินซ้ำรอยเดิมอีก เพราะหากเรารู้ว่าแย่แต่เรายังสุดส่ำที่ย้อนรอยกลับไปเดินอีก ก็คงแสดงว่าที่ผ่านมามาเราไม่ได้ฉลาดขึ้นแต่อย่างใดรอยที่เราเคยเดินมานั้นอาจจะต้องย้อนกลับไปตั้งแต่ก่อนการมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่หลายคนเคยเรียกว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ก่อนปี ๒๕๔๐ ระบบการดำรงตำแหน่งและเกษียณอายุของข้าราชการตุลาการ ซึ่งในสมัยนั้น ไม่ได้มีระบบหลายศาลเหมือนปัจจุบัน มีลักษณะเหมือนข้าราชการประเภทอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการทหาร ตำรวจหรือพลเรือน คือ เกษียณอายุเมื่อครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ เรียกได้ว่าเมื่อครบ ๖๐ ปีแล้วก็ต่างแยกย้ายกันไปทำการต่างๆ ที่แต่ละคนต้องการจะทำ ไม่ว่าจะทำการงานอื่นหรือเลี้ยงลูกเลี้ยงหลานอยู่บ้าน เมื่อมีการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ก็เริ่มมีการคิดกันว่าในส่วนองงานผู้พิพากษานั้น ประสบการณ์ในการทำงานที่สะสมจากการพิจารณาพิพากษารรคดีต่างๆ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าและควรจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ประสบการณ์ในการพิจารณาพิพากษาคดีของผู้พิพากษาที่แม้จะมีอายุครบ ๖๐ ปีแล้วยังสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อีกมาก เพราะอย่างในต่างประเทศบางครั้งกำหนดให้ดำรงตำแหน่งที่เรียกกันว่าเป็นตลอดชีวิตเสียด้วยซ้ำ ปัจจัยอีกประการหนึ่งคือ ในรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้เริ่มกำหนดให้การนั่งพิจารณาพิพากษาต้องทำแบบ "ต่อเนื่องและครบองค์คณะ" ทำให้ต้องใช้อัตรากำลังของผู้พิพากษามากขึ้น เนื่องจากการกำหนดให้นั่งพิจารณาครบองค์คณะที่จากเดิมอาจมีผู้พิพากษานั่งพิจารณาเพียงคนเดียว ต้องกลายเป็นสองคนเกือบเสมอกับการต้องมีอัตรากำลังผู้พิพากษาเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัว ครั้นจะให้ไปเปิดรับผู้พิพากษาใหม่มาเป็นจำนวนมาก เพื่อทำให้มีอัตรากำลังเพียงพอ ก็เป็นเรื่องเสี่ยงที่หากลดมาตรฐานการคัดเลือกอาจทำให้ได้บุคลากรที่ไม่เหมาะสมมา ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดผลเสียต่อประชาชน ทำให้เกิดแนวคิดที่จะใช้ผู้พิพากษาที่ควรจะ

เกษียณอายุไปเมื่อครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ให้กลับมาทำงานที่สามารถใช้ประสบการณ์ที่มีอยู่มาทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคม ซึ่งน่าจะดีกว่าการเปิดรับผู้พิพากษาใหม่เป็นจำนวนมากๆ จึงได้เกิดแนวคิดของการให้มี "ผู้พิพากษาอาวุโส" ขึ้นมาจากผู้ที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ดังกล่าววัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งของการกำหนดให้มี "ผู้พิพากษาอาวุโส" ในตอนนั้นคือ การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ "ศาลชั้นต้น" ทำให้ในยุคแรกจึงกำหนดบังคับให้ผู้พิพากษาอาวุโสต้องทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้นเท่านั้น เพื่อให้ศาลชั้นต้นที่เป็นเสมือนด่านแรกในการรับมือกับบรรดาคดีต่างๆ มีผู้พิพากษาที่มาก ประสบการณ์ขึ้นมาร่วมพิจารณาคดี โดยเฉพาะในการรับฟังพยานหลักฐานและวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริงในคดี เพราะการพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นนั้นเป็นศาลที่มีการสืบพยานหลักฐานต่างๆ เข้ามาในคดี จึงทำให้ผู้พิพากษาที่รับผิดชอบคดีความเหล่านั้นได้สัมผัสกับพยานหลักฐานต่างๆ โดยตรงและใกล้ชิดกว่า หากมีผู้พิพากษาที่มีประสบการณ์มากย่อมจะทำให้การพิเคราะห์พยานหลักฐานเพื่อตัดสินว่าเกิดเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นจริงหรือไม่ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นน่าจะเป็นอย่างไรมีความแม่นยำมากขึ้น ในขณะที่เดียวกัน ผู้พิพากษาอาวุโสเหล่านี้ยังสามารถเป็นเสมือนผู้ที่คอยให้คำแนะนำจากประสบการณ์ของตนให้แก่ผู้พิพากษาที่มีอาวุโสและประสบการณ์ในงานพิจารณาพิพากษาคดีน้อยกว่าได้อีกด้วย ปัจจัยอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องอายุของผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมในคราวที่มีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ คือการที่เริ่มมีระบบศาลมากขึ้น โดยเพิ่ม "ศาลรัฐธรรมนูญ" และ "ศาลปกครอง" ข้าราชการตุลาการในศาลทั้งสองที่เพิ่มมาใหม่ล้วนแต่เกษียณอายุจากตำแหน่งเมื่อมีอายุครบ ๗๐ ปีบริบูรณ์ด้วยกันทั้งสิ้น การที่เปลี่ยนระบบให้มีผู้พิพากษาอาวุโสและให้พ้นจากราชการเมื่อมีอายุครบ ๗๐ ปีบริบูรณ์ในส่วนหนึ่ง จึงเป็นการทำให้ระบบอายุของผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมคล้ายคลึงกับข้าราชการตุลาการในศาลอื่นด้วย

บทบาทของผู้พิพากษาอาวุโสตามรัฐธรรมนูญ

ผู้พิพากษาอาวุโส คือใคร

เนื่องจากผู้พิพากษาในปัจจุบันยังมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ เมื่อเทียบกับปริมาณคดีที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากยังคงเป็นเช่นนี้ต่อไปอาจส่งผลกระทบต่อความยุติธรรมให้กับประชาชน เพื่อบรรเทาปัญหาดังกล่าว กฎหมายจึงกำหนดให้ผู้พิพากษาที่มีอายุครบ ๖๐ ปีแล้วแต่ยังมีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ผู้พิพากษามาดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระในการพิจารณาคดีของผู้พิพากษา อีกทั้งผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษามาจนอายุครบ ๖๐ ปีแล้วย่อมมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย และประสบการณ์ในการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชนทั้งสิ้น จึงถือได้ว่าผู้พิพากษาอาวุโสนั้นถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าซึ่งควรได้รับการบริหารจัดการที่ดีเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

บทบาทหน้าที่ของผู้พิพากษาอาวุโส ตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓๔ (๒) ที่บัญญัติให้มีการตรากฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้พิพากษาอาวุโสขึ้นมา จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ ขึ้นมา โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้อยู่ที่ “การกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมซึ่งจะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณใด ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้นตั้งแต่วันถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษานั้นมีอายุครบ ๖๕ ปีบริบูรณ์

ซึ่งผู้พิพากษาอาวุโสผู้ที่มีอายุครบ ๖๕ ปีบริบูรณ์จะถูกทำการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการตุลาการ (ก.ต.) กำหนดและหากผู้พิพากษาอาวุโสผู้ใดผ่านการประเมินตามที่กฎหมายกำหนดว่ายังมีสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ก็ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้พิพากษานั้นมีอายุครบ ๗๐ ปี

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยผู้พิพากษาอาวุโส

หลังจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ไม่นานศาลยุติธรรมตระหนักว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้ผู้พิพากษาอาวุโสดำรงตำแหน่งได้ในศาลชั้นต้นนั้นไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เนื่องจากผู้พิพากษาอาวุโสเป็นผู้ที่มีศักยภาพสูงทั้งในด้านภูมิความรู้และความเป็นผู้มีประสบการณ์ ซึ่งควรนำศักยภาพดังกล่าวไปใช้อย่างเต็มที่ จึงเห็นควรให้ผู้พิพากษาอาวุโสสามารถดำรงตำแหน่งในศาลสูงได้ด้วย นอกจากนั้นยังปรากฏว่า

* ผู้จัดการออนไลน์ , (ระบบออนไลน์) แหล่งที่มา : <http://www.manager.co.th/Crime/ViewNews.aspx?NewsID=950000113797> , (สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๐)

หลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติดังกล่าวปริมาณคดีที่ขึ้นสู่ศาลสูงยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากสถิติคดีในศาลฎีกาปี ๒๕๔๗ มีคดีค้างมา ๓,๘๔๔ คดี และในปี ๒๕๔๘ มีคดีค้างมา ๕,๓๒๓ คดี นอกจากนี้เพื่อรองรับคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งคาดว่าจะเข้าสู่ศาลฎีกาเป็นจำนวนมากและจะต้องพิจารณาพิพากษาคดีด้วยความถูกต้อง รวดเร็วและเป็นธรรม

การแก้ไขให้ผู้พิพากษาอาวุโสสามารถนั่งพิจารณาคดีในศาลสูงคณะอนุกรรมการพิจารณาผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการแยกศาลจากกระทรวงยุติธรรม ได้พิจารณาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ หลังจากที่รัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ใช้มาแล้ว ๕ ปี ที่ประชุมมีมติ เห็นควรให้มีการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ผู้พิพากษาอาวุโสปฏิบัติหน้าที่ในศาลสูงได้ แต่มีปัญหาข้อกฎหมายว่าหากมีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวจะขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ หรือไม่

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๙ หลังจากรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ ได้ถูกยกเลิกสำนักงานศาลยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่..) พ.ศ.ต่อคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมและคณะรัฐมนตรีโดยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๐ บทบาทที่เพิ่มขึ้นตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การขยายขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้พิพากษาอาวุโสให้สามารถดำรงตำแหน่งในศาลสูงได้ จากเดิมซึ่งมีอยู่แต่เฉพาะในศาลชั้นต้นเท่านั้น เนื่องจากอัตรากำลังผู้พิพากษาศาลสูงที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่เพียงพอที่จะรองรับปริมาณคดีรวมทั้งภารกิจตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เพิ่มขึ้นได้ สมควรให้ผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายและมีประสบการณ์ในการพิจารณาพิพากษาคดีมาเป็นเวลานานสามารถดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในศาลสูงได้ ซึ่งจำนวนข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมที่จะอายุครบ ๖๐ ปีในปี ๒๕๕๐ นี้มีจำนวน ๔๐ ท่าน

บทบาทของผู้พิพากษาอาวุโสตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐

เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ประกาศใช้ โดยได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้พิพากษาอาวุโสไว้ในมาตรา ๓๐๖ วรรคสอง ความว่า “ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ให้ตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบเจ็ดสิบปีและผู้พิพากษาศาลยุติธรรมซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปในพึงประมาณใดซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่มาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปีและผ่านการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถขอไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในศาลซึ่งไม่สูงกว่าขณะดำรงตำแหน่งได้”

จะเห็นได้ว่า ถึงแม้พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ จะประกาศใช้ก่อนรัฐธรรมนูญก็ได้ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด ยิ่งกว่านั้นหากพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้มีแนวทางสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งกฎหมายฉบับนี้มีใช้กฎหมายประกอบ

รัฐธรรมนูญและการเสนอแก้ไขกฎหมายสำนักงานศาลยุติธรรมก็ไม่เคยทราบว่าจะมีการบัญญัติเรื่องนี้ไว้ในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ การแก้ไขกฎหมายผู้พิพากษาอาวุโสจึงมิได้เป็นการแสวงหาประโยชน์ใดๆ จากการร่างรัฐธรรมนูญ

สรุป

การที่กฎหมายกำหนดให้มีผู้พิพากษาอาวุโสพิจารณาคดีได้ทุกชั้นศาล ก็เนื่องจากในปัจจุบันผู้พิพากษามีจำนวนไม่เพียงพอ ประกอบกับเห็นว่าผู้พิพากษาอาวุโสเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทั้งด้านกฎหมายและการพิจารณาคดี ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่การอำนวยความยุติธรรมและลดปริมาณคดีที่ค้างอยู่ในศาลโดยถือเอาผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

พ.ศ. ๒๕๔๓

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

: ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

พ.ศ. ๒๕๔๓

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

(๑)

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

พ.ศ. ๒๕๔๓

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

มาตรา ๓๒ ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง และวรรคสี่
- (๓) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๔) โอนไปรับราชการฝ่ายอื่น
- (๕) ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร
- (๖) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๕
- (๗) ถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก
- (๘) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่ง

การพ้นจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาตาม (๑) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง พระบรมราชโองการดังกล่าวให้มีผลตั้งแต่วันออกจากราชการ วันโอน หรือวันที่ถูกถอดถอน จากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

ร่างพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๓)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	
ปฏิบัติหน้าที่	
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
เลขรับ.....	2399
วันที่.....	๗ มี.ค. ๒๕๖๐
เวลา.....	๑๖.๑๙ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๖๐๕๕

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ
ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
รวม ๒ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ รวม ๒ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๒ ฉบับ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รวม ๒ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป	
รับที่ ๑๙๒/๒๐	วันที่ ๗ / มี.ค. ๒๐
เวลา ๑๗.๑๘ น.ส่ง	พร.บ.
สำนักการประชุม	

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ (ธนิทา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(E/งานสนช/Thanita/แจ้งมติครม/๑178)

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่ ๗/๒๕๖๐

วันที่ ๗ / มี.ค. / ๒๐

เวลา ๑๗.๒๙ น.

(๔)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้น
มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (เพิ่มมาตรา ๘/๑)

(๒) กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นจากราชการตามมาตรา ๘/๑
(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง (๓))

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการกำหนดให้มีให้นำบทบัญญัติ
เกี่ยวกับการพ้นจากราชการไปใช้บังคับแก่ข้าราชการบางประเภทซึ่งรวมถึงข้าราชการตุลาการ
แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ยังไม่ได้กำหนด
หลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการไว้เป็นการทั่วไป สมควรกำหนดให้มี
หลักเกณฑ์ทั่วไปโดยให้ข้าราชการตุลาการทุกตำแหน่งพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ
ที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๕)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

“มาตรา ๘/๑ ข้าราชการตุลาการซึ่งมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจาก
ราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) พ้นจากราชการตามมาตรา ๘/๑”

มาตรา ๕ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ มิให้นำมาตรา ๘
แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้บังคับแก่
การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการอีกต่อไป

(๖)

มาตรา ๖ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการ) และร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กำหนดให้ข้าราชการตุลาการไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์)

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการ) และร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กำหนดให้ข้าราชการตุลาการไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์) ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการ)

โดยที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการกำหนดให้มีให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการพ้นจากราชการไปใช้บังคับแก่ข้าราชการบางประเภทซึ่งรวมถึงข้าราชการตุลาการ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการไว้เป็นการทั่วไป สมควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์ทั่วไปโดยให้ข้าราชการตุลาการทุกตำแหน่งพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กำหนดให้ข้าราชการตุลาการไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์)

โดยที่ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของข้าราชการตุลาการในปัจจุบันเพิ่มมากขึ้น ซึ่งไม่เหมาะสมกับข้าราชการตุลาการซึ่งมีอายุเกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้ข้าราชการตุลาการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส จนกว่าจะพ้นจากราชการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. (การพ้นจากราชการของข้าราชการตุลาการ)

๒.๑.๑ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณ
ที่ผู้นั้นมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๘/๑)

๒.๑.๒ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นจากราชการ
ตามมาตรา ๘/๑ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง (๓))

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่ง
ผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กำหนดให้ข้าราชการตุลาการไปดำรงตำแหน่ง
ผู้พิพากษาอาวุโสเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์)

๒.๒.๑ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป
อาจขอไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสได้ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง)

๒.๒.๒ กำหนดให้ข้าราชการตุลาการซึ่งมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์
ในปีงบประมาณใดพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่อสิ้นปีงบประมาณนั้น และให้ไปดำรงตำแหน่ง
ผู้พิพากษาอาวุโสจนกว่าจะพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ร่างมาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๖/๑ และร่างมาตรา ๗ ยกเลิกมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑)

๒.๒.๓ กำหนดให้ ก.ต. จัดให้มีการประเมินสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่
ของข้าราชการตุลาการซึ่งจะมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙)

๒.๒.๔ กำหนดห้ามผู้พิพากษาอาวุโสได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหรือทำการแทน
ในตำแหน่งที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๓ แห่งพระธรรมนูญ
ศาลยุติธรรม (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณาก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)